

Kerék-Bárczy Szabolcs: Nincsenek gumicsontok

Demokrata körökben elterjedt az a nézet, hogy Orbánék olyan ötletei, mint az internet adó vagy a halálbüntetés valójában blöffök és gumicsontok, s ha ezekkel foglalkozunk, a valódi ügyekre nem jut figyelmünk. Sokan egyenesen kárhoztatják az ellenzéki pártokat azért, mert úgymond bedőlnek a kormány elterelő akcióinak. Meggyőződésem, hogy a helyzet egészen más.

A Fidesz politikáról vallott nézetének középpontjában áll a kizárólagos hatalomra való törekvés, az élet majd minden területének központosítása, a félelemkeltés és a bizonytalan viszonyok fenntartása a társadalom- és gazdaságpolitikában, valamint a rendszerszintű korrupció, vagyis az oligarchikus állami működés tartósítása. Ennek a világnak vannak közjogi tartópillérei, mint az alaptörvény és a sarkalatos törvények, ebből következő, a NER-t működtető erőközpontok, mint például a miniszterelnökség, az ügyészségek, a titkosszolgálatok vagy a médiahatóság és van a napi kormányzás a maga stratégiai (lásd a különadókat, a magányugdíj-pénztári vagyont ellopását, a külpolitika irányát és így tovább) és taktikai döntéseivel. Ezek együtt alkotják Orbánék rendszerét. Minden egyes elem nélkülözhetetlen a többi szempontjából, mert egymást erősítik, s nem gyengülhet meg egyik sem anélkül, hogy a struktúra maga ne inogna meg.

A közbeszéd irányítása a kormányzás taktikai tevékenységének része. Ebben meglehet, hogy a Habony nevű ember az éceszgéber, de fontos szerepet játszik e téren a kormány kommunikációs csapata, a Századvég fedőnév alatt működő pénzmosoda, a közpénzből működtetett állami média és a fideszes sajtótermékek. Az ő dolguk, hogy részben kitaláljanak ügyeket, amelyekkel irányítani lehet a közvéleményt, részben a már kiagyalt ötleteket továbbvigyék, pörgessék, felszínen tartsák, vagy éppen elejtsék.

Az internet adó vagy a halálbüntetés legalább annyira stratégia kérdés, mint taktikai. Az első egyszerre volna alkalmas a vállalkozások vegzálására, többletbevétel előállítására és a világhálóhoz való hozzáférés megnehezítésére. A második a tekintélyelvű, a Nyugat értékeivel szemben ádáz harcot vívó és keleti önkényuralmakat mintának tekintő NER-be illeszkedő felvetés, amely növeli az erő és erőszak szerepét a politikában, valamint félelmet kelt a társadalomban, de valamiféle perverz biztonság érzetét is kelti. Lássuk be, hogy ezek az ötletek az orbáni rendszer leglényegét érintik, közvetlenül levezethetőek az alaptörvényből, s megvalósulásuk esetén mind olyan pillérei lennének a kormányzásnak, amelyek jól illeszkednek az összes korábbi intézkedéshez. Vagyis Orbán felvetései a maga szemszögéből nézve logikusak és következetesek, nem hirtelen felindulásból elkövetett elszólások, és nem pusztán részei a nagy stratégiát támogató taktikai eszközrendszernek.

A Fidesz által 2010-től rohamtempóban kiépített állam Orbán és körének értékrendjét, életszemléletét tükrözi. Nincs okunk feltételezni, hogy pusztán cinikus pragmatisták volnának. Erre semmi jel nem utal, s akik ezt hangoztatják, legyenek akár ellenzékiek is, lényegében mentegetik a miniszterelnököt, vagy jobb esetben elbagatellizálják, relativizálják a valóságot. A kormány egy-egy szereplőjének felkészületlenségéből, szakmai

alkalmatlanságából fakadó kínos bakik vagy otromba hibák ugyan okoznak gondot a Fidesznek, de minden lépésük szem ugyanabban a saját értékvilágukat tükröző és erősítő láncban. A gyomrot forgató hír tehát az, hogy Orbán mélyen hisz mindabban, amiről a saját önkényuralmi és velejéig korrupt rendszere szól: kizárólagos hatalma egyszerre oka és következménye ennek a világképnek, hiszen abszolút hatalom híján nem tartható fenn uralma. Abszolút hatalma nincsen Orbánnak, de annak elérésére törekszik.

Jól emlékszem, hogy a 2010-es választások előtt, amikor néhányan kongattuk a vészharangot saját korábbi, Fidesszel kapcsolatos tapasztalataink alapján, s amikor Debreczeni József pontosan leírta, hogy mi várható Orbán kétharmados győzelme után, a demokratikus ellenzék nem egy tisztességes vezető politikusa és értelmiségije hogyan tompította az aggodalmakat és finoman, de egyértelműen farkasokat kiáltóknak nevezett bennünket. Arra a sok írásra is emlékszem, amelyek arról szóltak, hogy Áder jobb, mint Schmitt, s ameddig Navracsics vagy Martonyi a kormány tagja, nem lehet olyan nagy baj. Akkor is elmondtuk, hogy ezeknél az embereknél legfeljebb a forma más, de a tartalom nagyon hasonló, a cél pedig ugyanaz. Sajnos nekünk lett igazunk.

Ne essünk újra ebbe a hibába, ne degradáljuk gumicsonttá a Fidesz számára kiemelt kérdéseket. Akár a legapróbb szem elszakítása is fontos lehet a lánc összezúzásához. Éppen Orbánék bizonyították be számtalanszor azt, hogy számukra minden ügy fontos. Vegyük őket végre komolyan!

<http://nepszava.hu/cikk/1056515-nincsenek-gumicsontok>